

I. Országgyűlés
27. cím Országos Atomenergia Hivatal

Kádár

Kádár Andrea Beatrix
elnök

Budapest, 2022. június „ ”

Varga

Varga Mihály
pénzügyminiszter

Budapest, 2022. június „ 14 ”

I. A célok és elvárt eredmények meghatározása, felsorolása, számszerűsítése

Az Országos Atomenergia Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) fejezetet irányító szervei jogállással bíró önálló szabályozó szerv.

A Hivatal legfontosabb szakmapolitikai célja, hogy az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI törvény (a továbbiakban: Atomtörvény) és a végrehajtására kiadott jogszabályok hatálya alá tartozó tevékenységek felügyeletével garantálja az atomenergia békés célú felhasználásának és kezelésének biztonságát, az ember és a környezet védelmét az ionizáló sugárzás káros hatásaival szemben.

A Hivatal 2023. évi főbb feladatai:

- a nukleáris létesítmény létesítéséhez, bővítéséhez, üzemeltetéséhez, átalakításához, szükséges nukleáris biztonsági engedélyezése, ellenőrzés;
- a nukleáris létesítményekkel és radioaktív hulladék-tárolókkal összefüggő építmények hatósági engedélyezése és ellenőrzése kiemelten a Paks II. beruházással kapcsolatos építési engedély, és az ún. hosszú gyártási idejű berendezések engedélye iránti kérelmek elbírálása;
- az atomenergia alkalmazása körében a fizikai védelmi rendszer – fizikai védelmi terv alapján történő – engedélyezés és ellenőrzés;
- a nukleáris létesítmények, valamint nukleáris és más radioaktív anyagok alkalmazása, tárolása és szállítása fizikai védelmi rendszerének engedélyezése;
- a nukleáris létesítmények nukleáris biztonsági, védettségi és biztosítéki ellenőrzése;
- a radioaktív anyagok alkalmazásának és az ionizáló sugárzást létrehozó berendezések üzemeltetésének, valamint ezen tevékenységeket szolgáló nem nukleáris létesítmények létesítésének sugárvédelmi engedélyezése és ellenőrzése;
- az atomenergia alkalmazása körében a sugárterhelésnek kitett munkavállalók normál és rendkívüli személyi sugárvédelmi ellenőrzési kötelezettségének megállapítása, a személyi dózisok nyilvántartása, a munkavállalókra érvényes sugárvédelmi előírások megtartásának ellenőrzése;
- a kötelezően mérendő adatok meghatározásával és a jogszabályban meghatározott, környezeti sugárzást mérő szervek tevékenységének összehangolásával az országos sugárzási helyzetre vonatkozó adatok központi gyűjtése, feldolgozása, nyilvántartása és értékelése;
- a nukleáris létesítmények és radioaktív hulladék-tárolók nukleáris biztonsági és védettségi helyzetének folyamatos értékelése;
- nukleáris veszélyhelyzeti elemző és értékelő központ működtetése, nukleáris létesítmény baleseti megfigyelő, elemző és szakértői tevékenység ellátása, a baleseti folyamatok előrejelzése és a várható radioaktív kibocsátások becslése;
- a nukleáris és radioaktív anyagok – nemzetközi szerződésekben rögzített előírásokkal összhangban lévő – központi nyilvántartása és ellenőrzése;
- a veszélyes áruk szállításáról szóló jogszabályok rendelkezései szerint a radioaktív anyagok szállításának engedélyezése, valamint a radioaktív anyagok csomagolásának jóváhagyása és ellenőrzése;

- a nukleáris károkért való polgári jogi felelősség alapján az atomenergia alkalmazói által kötött biztosítások és fedezetigazolások nyilvántartása, az ezzel kapcsolatos hazai és nemzetközi igazolások ellenőrzése, illetve kiadása;
- az atomenergia hazai alkalmazásának biztonságáról az Országgyűlés elé terjesztendő éves jelentések elkészítése;
- az atomenergia békés célú alkalmazásának biztonságával, védettségével és biztosítéki rendszerével összefüggő kutatási-fejlesztési tevékenységek értékelése és összehangolása, valamint a hatósági ellenőrzést szolgáló műszaki megalapozó tevékenységek finanszírozása;
- az atomenergia alkalmazásával kapcsolatos nemzetközi együttműködés összehangolása, e területen az államközi és kormányközi egyezmények előkészítése és végrehajtásuk megszervezése; a nemzetközi megállapodásokat kihirdető jogszabályokban a Hivatal részére meghatározott feladatok ellátása;
- a radioaktív anyag előállításának, termelésének, feldolgozásának, kezelésének, birtoklásának, tárolásának, használatának, felhasználásának, átalakításának, forgalmazásának engedélyezése és hatósági felügyelet alóli felszabadítása;
- az előző pont alatt felsorolt tevékenységet szolgáló, nem nukleáris létesítmény, berendezés létesítésének, üzembe helyezésének, üzemeltetésének, átalakításának, karbantartásának, az üzemeltetés megszüntetésének engedélyezése;
- az ionizáló sugárzás elleni védőeszköz forgalomba hozatalának engedélyezése és sugárvédelmi minősítése;
- a nukleáris vagy más radioaktív anyagot szállító gépjármű sugárvédelmi engedélyezése és ellenőrzése;
- a lakossági sugárterhelésre vonatkozó dóziskorlátok és dózismegszorítások megállapítása, foglalkozási sugárterhelésre vonatkozó dóziskorlátok megállapítása, a dózismegszorítások jóváhagyása.

II. A célok megvalósításához rendelkezésre álló erőforrások 2023-ban

A Hivatal működését költségvetési támogatás, valamint a felügyeleti díjak, igazgatási szolgáltatási díjak, az általa kiszabott bírság és egyéb bevételek biztosítják.

A közhatalmi bevétel nagyrészt a létesülő és üzemelő nukleáris létesítmény vagy radioaktív hulladék-tároló engedélyese által az atomenergia-felügyeleti szervnek fizetendő felügyeleti díjból származik. További bevétel származik az atomenergia alkalmazásával összefüggő – a radioaktív anyagok szállításával, fuvarozásával és csomagolásával, radioaktív anyagok közúti szállításának engedélyezésére, az ionizáló sugárzást létrehozó létesítményekkel, berendezésekkel, tevékenységekkel, eszköz, berendezés vagy az ionizáló sugárzás elleni védőeszköz sugárvédelmi minősítésével, sugárvédelmi képzéssel, személyi dozimetriai ellenőrzéssel és a belső sugárterhelés meghatározásával kapcsolatos – eljárások által keletkezett igazgatási szolgáltatási díjak befizetéséből.

A bevételek várható összegére hatást gyakorol a díjemelés mértéke, de valószínűsíthetők az elmúlt évek koronavírus járvány világgazdasági hatásai is.

A rendelkezésre álló forrás biztosítja a Hivatal feladatát ellátó 240 fő személyi juttatását, a kapcsolódó járulékokat és a Hivatal működéséhez szükséges működési és felhalmozási kiadások fedezetét.

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Átlagos statisztikai állományi létszám* (fő)
Országos Atomenergia Hivatal	6 800,9	2 654,9	4 146,0	240

III. A célok elérésének módja a felügyelt ágazatokban

III.1. Intézményekkel történő feladatellátás

A Hivatal jogállása 2022-ben – munkájának hatékonyabb ellátása, valamint függetlenségének növelése érdekében – megváltozott. Az atomenergia-felügyeleti szerv jogállásával összefüggésben egyes törvények módosításáról szóló 2021. évi CXIV. törvény 2022-január 1-jei hatállyal módosította az Atomtörvényt, amelynek alapján a Hivatal fejezetet irányító szerve jogállással bíró központi költségvetési szerv lett, melynek költségvetése az Országgyűlés költségvetési fejezetén belül önálló címet képez. A Hivatal önálló szabályozó szerv, amely ellátja az e törvényben és más jogszabályban meghatározott feladatokat, és feladatai ellátása során csak jogszabálynak van alárendelve. A Hivatal feladatkörében nem utasítható, feladatát más szervektől függetlenül, befolyásolástól mentesen látja el.

A Hivatal költségvetésének megemelését a jogállás változásból adódó szervezeti átalakulás, valamint a Paksi Atomerőmű kapacitás fenntartását biztosító beruházással (a továbbiakban: Paks II. beruházás) kapcsolatban felmerülő hatósági tevékenységekhez szükséges anyagi és emberi erőforrás biztosítása, az eljárások támogatásában résztvevő mérnökök (irányító-, kiemelt- és önálló mérnökök), valamint a nemzetközi vállalatok szakértői díjai indokolják.

A Hivatal vagyonkezelésébe, tulajdonosi jogkörébe tartozó gazdálkodó szervezet nincs, a Hivatalhoz más költségvetési szerv nem kapcsolódik.

millió forintban, egy tizedessel

27. Országos Atomenergia Hivatal	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Átlagos statisztikai állományi létszám* (fő)
2022. évi törvényi előirányzat	4 954,3	2 654,9	2 299,4	206
<i>Változások jogcímenként:</i>				
A 490/2015. (XII.30.) Korm. rendelethez kapcsolódó feladatból eredő kötelezettségek fedezetének 2022. évi kivezetése	-117,4		-117,4	
2022. évi szociális hozzájárulási adó csökkentés bázisba építése	-47,6		-47,6	
Többlet (jogcímenként)				
Az atomenergia-felügyeleti szerv 2022. évi feladatellátásához szükséges forrás biztosítása	1 810,2		1 810,2	20
Az atomenergia-felügyeleti szerv 2022. évi feladatellátásához szükséges forrás biztosításának szintre hozása	103,7		103,7	
Az atomenergia-felügyeleti szerv 2022. évi feladatellátásához szükséges egyszeri forrás kivezetése	-115,0		-115,0	
2023. évi létszámbővítés	212,7		212,7	14
2023. évi javasolt előirányzat	6 800,9	2 654,9	4 146,0	240

2023. évre vonatkozó költségvetést befolyásoló tényezők:

2022. évben feladathoz kötött – a hiányzó, a talált, valamint a lefoglalt nukleáris és más radioaktív anyagokkal kapcsolatos bejelentésekről és intézkedésekről, továbbá a nukleáris és más radioaktív anyagokkal kapcsolatos egyéb bejelentést követő intézkedésekről szóló 490/2015.(XII.30.) Korm. rendelethez kapcsolódó feladatból eredő kötelezettségek 2022. évi kivezetése 117,4 millió forint.

A szociális hozzájárulási adóról szóló 2018. évi LII. törvény 2. § (1) bekezdése szerint 2022. január 1-től a szociális hozzájárulási adó mértékének csökkenéséből eredő éves megtakarítás 47,6 millió forint.

Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény szerinti előirányzat nem tartalmazta a jogállásváltozásból adódó többleteket, így a személyi juttatások növekedését, a kapcsolódó szociális hozzájárulási adót, a dologi kiadások növekményét, valamint, a létszámfejlesztéshez kapcsolódó egyszeri beruházási kiadásokat. A Paks II. beruházás engedélyezési eljárásai kapcsán megjelennek a hosszú gyártási idejű berendezések

engedélykérelmei, amelyek összetettsége rövid ügyintézési határidővel párosul. Az engedélyezési eljárások támogatása olyan szakismeretet igényel, amely Hivatalnál nem minden esetben áll rendelkezésre, és hosszú távon nem is indokolt fenntartani ilyen kapacitást, így az engedélyek kiadásának támogatásához átfogó műszaki ismerettel és tapasztalatokkal rendelkező, az engedélyestől független szakértői szervezetek bevonása szükséges. Magyarországon kevés olyan intézmény van, amely rendelkezik azzal az átfogó, multidiszciplináris szakértelemmel és infrastruktúrával, amelyek elengedhetetlenek a jellemzően nagy terjedelmű, összetett számítási módszereket, modelleket tartalmazó műszaki dokumentumok értékelésére, így nemzetközileg is elismert, külföldi szakértői szervezetek igénybevételére is szükség van. A feladatokhoz szükséges forrás a 1 798,9 millió forint.

2023-ban szükséges a Hivatal létszámának bővítése is, tekintettel arra, hogy további, megközelítőleg 250 építési, valamint hosszú gyártási idejű berendezés iránti engedély kérelem benyújtása várható a Paks II. beruházáshoz kapcsolódóan. Az újabb engedélykérelmek elbírálásán túl a Hivatalnak biztosítani kell a Paks II. beruházás folyamatban lévő engedélykérelmeinek elbírálását, a kiadott építési engedélyekhez kapcsolódó építésfelügyeleti hatósági (helyszíni ellenőrzési) feladatokat, az üzemelő nukleáris létesítménnyel, radioaktív hulladék-tárolóval, az atomenergia alkalmazásával – a radioaktív anyagok szállításával, fuvarozásával és csomagolásával, az ionizáló sugárzást létrehozó létesítményekkel, berendezésekkel, tevékenységekkel – összefüggő engedélyezési és ellenőrzési feladatokat is. A létszámbővítés forrásigénye 212,7 millió forint.

